

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120206134
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120206134.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcov 1. REALITY PS s.r.o., so sídlom Vajanského 30, Prešov, IČO: 44 200 145 a 2. PI Invest, s.r.o., so sídlom Vajanského 30, Prešov, IČO: 44 200 536, obaja žalobcovia zastúpení: Advokátska kancelária VASIL' & partners, s.r.o., so sídlom Žižkova 4D, Košice, IČO: 47 240 482, proti žalovanému: Mesto Prešov, so sídlom Hlavná 73, Prešov, IČO: 00 327 646, zastúpený: JUDr. Martin Staroň, advokát, so sídlom Hlavná 89, Prešov, o náhradu škody a prísl., o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/46/2020-446 zo dňa 12.5.2021 takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky ako žalovaného v 2. rade.

Zrušuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd

I. Zamietol návrh na pristúpenie Slovenskej republiky ako žalovaného v 2/ rade v zmysle návrhu zo dňa 15.12.2020.

II. Žalobu zamietol.

III. Rozhodol, že žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Prvoinštančný súd rozhodol o uplatnenom nároku žalobcov na zaplatenie sumy, a to žalobcovi v 1/ rade vo výške 824.316,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 824.316,68 eur od 23.5.2020 do zaplatenia. Žalobca v 2/ rade si voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie 174.883,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 174.883,34 eur od 23.5.2020 do zaplatenia. Uplatnili si trovy konania.

Prvoinštančný súd zistil, že žalobcovia si uplatnili podľa žaloby náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu územnej správy s poukazom na § 10 ods. 2 a § 14 ods. 1 tohto zákona. Nesprávny úradný postup spočíval v neodôvodnených prietahoch v konaní o vydanie územného rozhodnutia a tiež prijatím uznesenia o zmenách územného plánu Mesta Prešov, zverejneného pod VZN 5/2017.

Podľa žaloby žalobca v 2/ rade dňa 29.10.2014 inicioval územné konanie o vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby v rámci zamýšľaného investičného zámeru - bytovej výstavby v súlade s vtedy platným územným plánom Mesta Prešov pod VZN 5/2013. Neskôr, a to dňa 23.11.2016 bolo prijaté VZN č. 12/2016, ktorým došlo k zmene územného plánu a pozemku žalobcu v 2/ rade na využitie pre rekreáciu a šport. V dôsledku protestu prokurátora bolo následne toto VZN zrušené mestským zastupiteľstvom, ale neskôr, dňa 28.6.2017 bolo prijaté ďalšie VZN č. 5/2017, ktoré je platné aj naďalej. Žalobcovia vytykali Mestu Prešov, že oznámilo začatie územného konania až 2.10.2015, po takmer roku od podania návrhu zo strany žalobcov. V tom čase spĺňalo všetky predpoklady pre

vydanie územného rozhodnutia, ktorým by bola umožnená realizácia investičného zámeru - vybudovanie bytového komplexu. V Správnom poriadku, zákone č. 71/1967 Zb., v § 49 a nasl. je štandardná lehota na vydanie rozhodnutia 30 dní od začiatku konania a v zvlášť zložitých prípadoch 60 dní. Ak nemožno pre povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, môže ju príslušný odvolací orgán primerane predĺžiť. Správny orgán nevydal v zákonnej lehote príslušné územné rozhodnutie a celková dĺžka konania bola neúmerná. Správny orgán sa dopustil neodôvodnených prieťahov a bol nečinný. Mestské zastupiteľstvo neskôr zmenilo územný plán mesta v ich neprospech, došlo k zmene funkčného využitia pozemkov vo vlastníctve žalobcov, ktoré boli určené na bytovú výstavbu. Zmenou územného plánu boli zmenené na trávnatú plochu nepoužiteľnú pre investora. Preto sa žalobcovia domáhali náhrady škody predstavujúcej zníženie hodnoty ich pozemkov po zmene územného plánu mesta, vychádzajúc zo znaleckého posudku D.. L. A. a D.. F. N. ako rozdiel hodnoty sporných pozemkov pri využití na bytovú výstavbu v sume 1.600.611,40 eur a pri využití na rekreáciu a šport vo výške 704.000 eur. Ide o pozemky žalobcu v 1/ rade C-KN XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX a žalobcu v 2/ rade pod C-KN XXXX/X. Žalobca si tak uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 824.316,68 eur (1.473.611,40 mínus 649.294,72 eur) a žalobca v 2/ rade vo výške 71.960,62 eur (127.000 mínus 55.039,38). Žalobca v 2/ rade si uplatnil aj náhradu škody za náklady vynaložené ním na územné konanie vo výške 102.922,72 eur, ktoré preukázal faktúrami a potvrdeniami o úhrade správnych poplatkov.

Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že žalobca v 2/ rade už dňa 27.5.2009 podal návrh na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby „B.“ okrem iného aj na parcelách, ktoré sú predmetom tejto žaloby. Dňa 7.7.2009 bolo vykonané ústne pojednávanie s mnohými účastníkmi územného konania, ktorí na ňom vzniesli svoje námietky. Dňa 2.9.2009 stavebný úrad vyzval žalobcu v 2. rade na doplnenie jeho návrhu o konkrétne podklady. Listom z 22.11.2010 žalobca v 2. rade požiadal o predĺženie lehoty na doplnenie návrhu. Vzhľadom na prebiehajúci súdny spor o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva k parcele C-KN XXXX/X v konaní pod sp. zn. 29C/282/2008, stavebný úrad územné konanie prerušil do ukončenia tohto konania a neskôr vydal územné rozhodnutie pre spomínanú stavbu dňa 3.3.2010 pod č. B/12934/2009-Tu. V dôsledku odvolania ďalších účastníkov konania Krajský stavebný úrad zrušil napadnuté uznesenie. Vytyčené bolo pojednávanie dňa 17.2.2011, na ktorom bola vznesená námietka zaujatosti voči pracovníkovi stavebného úradu a po jej zamietnutí sa uskutočnilo pojednávanie dňa 9.6.2011. Stavebný úrad opäť vydal rozhodnutie o umiestnení stavby, voči ktorému sa odvolal účastník stavebného konania P.. P. A.. Krajský stavebný úrad jeho odvolanie zamietol. Toto rozhodnutie bolo v rámci správnej žaloby P.. P. A. zrušené Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 1S/19/2012 dňa 23.4.2014. V tomto konaní P.. A. poukázal na netransparentný proces schválenia zmeny územného plánu v roku 2007. Taktiež bol pred Krajským súdom v Prešove vypočutý D.. arch. V. E. z odboru hlavného architekta Mesta Prešov, ktorý uznal, že v spomínanom zozname zmien územného plánu bola lokalita č. 30 zapísaná divne. Zdôraznil však, že zmena územného plánu z roku 2007 bola platná. K zrušeniu napadnutého rozhodnutia Krajského stavebného úradu zo strany Krajského súdu v Prešove došlo z procesných dôvodov. Krajskému stavebnému úradu boli doručené aj námietky občanov k územnému konaniu, ktorí odmietli zámer výstavby a podporili petíciu z 15.5.2007.

V čase podania návrhu na vydanie územného rozhodnutia boli parcely C-KN XXXX/X, XXXX/X, XXXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X určené ako obytné plochy bytových domov, a to od 4.4.2008 do 14.12.2016 v dôsledku VZN Mesta Prešov č. 168/2008. Pred 4.4.2008 mali v územnom pláne charakter plochy občianskej vybavenosti podľa VZN č. 140/2005. K zmene územného plánu došlo VZN Mesta Prešov č. 12/2016 s účinnosťou od 14.12.2016. Vtedy bolo využitie týchto pozemkov zmenené na rekreáciu a šport. To sa nezmenilo ani ďalším VZN Mesta Prešov č. 5/2017 a aktuálne ani vo VZN č. 5/2018.

V dôsledku protestu prokurátora VZN č. 12/2016 bolo zrušené, a to všeobecne záväzným nariadením č. 4/2017. Tým istým dňom nadobudlo účinnosť nové VZN č. 5/2017, ktoré zrušené nebolo a v zmysle ktorého parcely boli určené na rekreáciu a šport. Takýto stav trvá doposiaľ.

Pokiaľ sa týka parcely C-KN XXXX/X a XXXX/XX, sú doposiaľ evidované ako obytné plochy rodinných domov. Prvoinštančný súd zistil, že všetky parcely, ktoré tvoria predmet sporu, sú v súčasnosti vo vlastníctve žalobcu v 1/ rade. Prvoinštančný súd vyhotovil genézu nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu v 1/ rade, poukázal na skutočnosť, že u oboch žalobcov podľa výpisu z Obchodného registra je jediným spoločníkom a konateľom tá istá osoba - X. V..

Žalobca ako dôkaz na preukázanie výšky škody predložil znalecké posudky znalcov z odvetvia odhady hodnoty nehnuteľností D.. F. V. č. 259/19, ktorým bola určená hodnota sporných parciel určených na rekreáciu a šport k 5.11.2019 a D.. L. A. pod č. 36 a 37/17, ktorý ohodnocoval parcely k 13.2.2017 na výstavbu bytových domov. Pri určení rozdielu takto zistených ocenení pozemkov žalobcovia zistili zníženie hodnoty pozemkov, ktorú náhradu škody si uplatnili.

Ďalej si žalobcovia uplatnili aj náhradu škody vynaloženú na územné konanie, kde súd z predložených faktúr zistil uplatnený nárok vo výške 128.305 eur.

Prvoinštančný súd uplatnený nárok posúdil podľa § 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Uviedol, že v danom prípade je potrebné rozlíšiť uplatnený nárok na náhradu škody vo vzťahu k prieťahom stavebného úradu ako orgánu obce v súvislosti s nevydaním územného rozhodnutia o umiestnení stavby, od nároku na náhradu škody uplatnenému kvôli zmene územného plánu mesta, ktoré realizovalo mestské zastupiteľstvo. V prvom prípade išlo o nečinnosť stavebného úradu, teda žalovaného, ktorý vykonáva tzv. prenesenú pôsobnosť štátnej správy. Jedná sa o výkon štátnej moci, ktorú realizuje štát prostredníctvom územného samosprávneho orgánu, a teda nepochybne v takom prípade za škodu spôsobenú takouto činnosťou nezodpovedá jednotka územnej samosprávy (obec), ale štát. Obec zodpovedá len za škodu spôsobenú jej orgánmi pri výkone samosprávy. Nie za výkon verejnej moci, za ktorý zodpovedá štát.

Prvoinštančný súd ďalej nárok posúdil podľa § 117 ods. 1, § 33 ods. 1 a § 32 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona, kde dospel k záveru, že žalovaný nie je vecne pasívne legitimovaný v spore o náhradu škody súvisiacej s nečinnosťou stavebného úradu, pretože ide o činnosť spadajúcu pod výkon štátnej správy, za ktorú zodpovedá štát, ktorý je zastúpený príslušným ministerstvom. Súd preto žalobu žalobcu o náhradu škody súvisiacu a uplatnenú s činnosťou stavebného úradu, teda s jeho prieťahmi pri vydávaní územného rozhodnutia, zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaného.

Žalobcovia si uplatnili podľa prvoinštančného súdu aj nárok na náhradu škody kvôli zmene územného plánu Mesta Prešov. Konštatoval, že obec ako orgán územného plánovania je oprávnená meniť územnoplánovaciú dokumentáciu, dokonca má povinnosť ju pravidelne preskúmať, najmenej raz za 4 roky, a sústavne sledovať, či sa nezmenili technické, hospodárske, územné a sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia. Ak dôjde k zmene predpokladov alebo je potrebné umiestniť verejnoprospešné stavby, orgán územného plánovania obstará zmenu územnoplánovacej dokumentácie. Prvoinštančný súd poukázal na § 30 zákona č. 50/1976 Zb. O náhrade škody rozhodol podľa § 10 ods. 1, 2, § 13, § 14 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Zmena územného plánu Mesta Prešov vo forme všeobecne záväzného nariadenia nemôže predstavovať nezákonné rozhodnutia, lebo sa nejedná o rozhodnutie orgánov samosprávy. Ide o právnu normu, tzv. normatívny právny akt, ktorý je všeobecne záväzný a je výsledkom normotvorby mestského zastupiteľstva. Ide o právomoc, ktorá mestám a obciam svedčí priamo z Ústavy SR. Schválenie územného plánu predstavuje realizáciu práva samosprávneho orgánu, ktoré nie je možné súčasne vnímať ako protiprávne konanie. Poukázal na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Sžo/53/2016 z 20.9.2017 a na uznesenie II.ÚS 280/18 z 13.6.2018. Nie je možné, že žalovaný rozhodol v rámci svojej kompetencie o zmene územného plánu nezákonne a tým zasiahol do práv žalobcu. Išlo o výkon jeho práva. Stavebný zákon upravuje proces prijímania územného plánu, v rámci ktorého dochádza k stretu záujmov mnohých vlastníkov pozemkov. Aj keď žalobcovia niektoré (nie všetky) pozemky nadobudli v čase, keď boli určené na výstavbu územným plánom, nemohli byť presvedčení o tom, že k zmene územného plánu nemôže dôjsť, zvlášť, ak rozhodnutie o ich zástavbe sa stretlo s veľkou nevôľou verejnosti vo forme petície. Vlastnícke právo z tohto pohľadu nie je absolútne, je možné ho zo zákona obmedziť, či dokonca aj vyvlastniť. Žalobcovia si mali byť vedomí rizika spočívajúceho v zmene územného plánu, a preto nie je možné prijať ani záver o ochrane ich legitímneho očakávania. Touto problematikou sa zaoberal Ústavný súd SR v náleze PL.ÚS 10/04. K zásahu do legitímneho očakávania strán sporu nedošlo, ak bol zásah proporcionálny, vzhľadom na verejný záujem. Verejný záujem vyplynul z prejavov nespokojnosti občanov mesta s plánovanou výstavbou zo strany žalobcov a z ich snahy o zachovanie pozemkov na rekreáciu a šport. Bez významu nie sú ani pochybnosti v procese schvaľovania zmeny územného plánu z roku 2008, teda v prospech žalobcov, vzhľadom na skutočnosť, že na jeho prerokovanie na mestskom zastupiteľstve bol predložený zoznam až 66 lokalít, teda veľký počet, a navyše v ňom zavádzajúcim spôsobom bola označená sporná lokalita pod č. 30. Nebola označená ako ulica Z., ale bola určená ako lokalita južne od garáží na ul. F., čo súd považuje za zavádzajúce. Aj sám hlavný architekt Mesta Prešov uznal v konaní 1S/196/2012, že lokalita bola označená divne, čo nevedel vysvetliť. Zmena územného plánu sa realizovala v čase, keď už bola známa petícia občanov proti výstavbe z 15.5.2017, bolo známe aj to, že mestský výbor príslušnej časti mesta nedal k nej súhlas. Tieto okolnosti vyvolávajú podozrenia o legitimitate a správnom postupe pri schválení zmeny územného plánu v roku 2008.

Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že ak by akákoľvek zmena územného plánu mala byť v rozpore s požiadavkou ochrany legitímneho očakávania, obec by mali obavy z realizáciu svojho zákonného práva meniť územný plán, čo súd nepovažuje za správne a bolo by to v rozpore so zákonom aj právomocami obce.

Prvoinštančný súd ďalej dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali ani vznik škody, ktorú zdôvodňovali znížením hodnoty sporných pozemkov v dôsledku zmeny územného plánu. Škoda je buď skutočná alebo ušlý zisk. V tomto prípade žalobcami bola uplatnená tzv. skutočná škoda. Žalobca v 2/ rade však žiadny pozemok v súčasnosti nevlastní a žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu vznikla nejaká škoda. Parcelu, ktorú pôvodne vlastnil, C-KN XXXX/X odpredal žalobcovi v 1/ rade, pričom opäť v tejto súvislosti súd poukázal na personálne prepojenie oboch spoločností žalobcov. Za škodu nie je možné považovať rozdiel hodnoty pozemkov určených na výstavbu a pozemkov označených ako trvalá trávnatá plocha, možno to považovať za imaginárne, nie za skutočnú škodu. O škodu by išlo, pokiaľ by sa znížila hodnota pozemkov v dôsledku zmeny územného plánu v porovnaní s kúpnu cenou, ktorú žalobca zaplatil za kupovaný pozemok. Žalobca pozemky stále vlastní. Škoda by mala preto predstavovať to, o čo sa reálne znížil jeho majetok.

Prvoinštančný súd poukázal na rozpornosť v súvislosti s výpočtom škody znížením hodnoty pozemkov. Súd žalobu zamietol.

Prvoinštančný súd o opätovnom procesnom návrhu žalobcov, keď najskôr zamietol ich návrh na pristúpenie Slovenskej republiky ako žalovaného v 2/ rade do konania, opätovne rozhodoval. Pôvodne uznesenie bolo vydané pod č.k. 11C/46/2020-314 zo dňa 7.12.2020. Dňa 15.12.2020 žalobcovia opätovne podali takýto návrh z tých istých dôvodov, argumentujúc zásadou efektívnosti a hospodárnosti súdneho konania a solidárnej zodpovednosti žalovaného a Slovenskej republiky. Aj zodpovednosť Slovenskej republiky je založená na nečinnosti Mesta Prešov ako stavebného úradu. Prvoinštančný súd poukázal na ust. § 79 CSP. Prvoinštančný súd poprel, že by nevyhovením tohto návrhu došlo k porušeniu zásady efektívnosti a hospodárnosti, práve naopak. Aktuálny procesný sporový poriadok upravuje práva oboch procesných strán, žalobcov a žalovaných, opakovane sa písomne vyjadriť k žalobe formou repliky a dupliky tak, ako je to uvedené v § 167 CSP. Ak by súd pripustil iný subjekt do konania, a to bez ohľadu na to, že stále by išlo o činnosť Mesta Prešov ako stavebného úradu, tomuto inému subjektu - Slovenskej republike, zastúpenej príslušným ministerstvom, by museli byť zaručené procesné práva podľa § 167 CSP, čiže by práve v rozpore so zásadou hospodárnosti sa súdne konanie predĺžilo. Pre posúdenie zodpovednosti Slovenskej republiky je potrebné vykonať celkom iné dokazovanie, ako vo vzťahu k predmetu prejednávania veci, keďže podstatou nároku je preverovanie činnosti stavebného úradu v súvislosti s prietahmi v konaní. Preto prvoinštančný súd znova návrh žalobcov na pristúpenie Slovenskej republiky do tohto konania zamietol.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. Prvoinštančný súd nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia, a to proti všetkým výrokom prvoinštančného rozhodnutia. Uviedli, že v danom prípade tu existujú odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP.

Žalobcovia žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom uplatneného nároku je nárok za zníženie hodnoty pozemkov v dôsledku iného nezákonného zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, vyplývajúcich z § 10 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 14 ods. 1, 2 a § 17 tohto zákona. V roku 2009 žalobcovia podali žiadosť o vydanie územného rozhodnutia. Účelom bolo zabezpečenie kompletnej projektovej dokumentácie a ďalšej potrebnej dokumentácie pre účely vydania územného rozhodnutia. Pozemky žalobcovia nadobudli ako pozemky stavebné, pričom boli v hodnote 26.400.000 Sk. Vtedy ich využitie bolo viazané platným územným plánom Mesta Prešov VZN č. 168/2008, kde pozemky bolo možné využiť na stavbu bytového domu. Tak bol podaný aj návrh na začatie územného konania. Územné konanie platne prebiehalo, bolo dvakrát vydané platné územné rozhodnutie, teda boli splnené všetky podmienky na vydanie takéhoto územného rozhodnutia. Zrušenie rozhodnutia zo strany Krajského súdu v Prešove bolo len pre procesné dôvody, nie z dôvodov na strane žalobcu a jeho zámeru. Opätovne v roku 2014 došlo k pokračovaniu územného konania. Malo dôjsť k vydaniu územného rozhodnutia o umiestnení stavby v rámci zamýšľaného investičného zámeru po splnení všetkých podmienok, ktoré v tom čase ukladala príslušná platná právna úprava. Dňa 2.10.2015 boli následne žalobcovia žalovaným upovedomení o pokračovaní tohto konania.

V čase začatia a vedenia územného konania bolo platné a účinné všeobecné záväzné nariadenie Mesta Prešov č. 168/2008, ktorým bola vyhlásená záväzná časť územného plánu Mesta Prešov v znení zmien a doplnkov. V čase pôvodného územného konania, teda v čase podania žiadosti o vydanie územného rozhodnutia, od 4.4.2008 do 14.12.2016, viac ako 8 rokov, nič nebránilo realizácii investičného zámeru B., žalobcom. Výstavba týchto bytov bola v tom čase v súlade s vtedajším územným plánom Mesta

Prešov. Pred vydaním meritórneho rozhodnutia už v prebiehajúcim územnom konaní bolo vydané dňa 23.11.2016 nové VZN Mesta Prešov pod č. 12/2016, ktorým došlo k zmene územného plánu Mesta Prešov. V dôsledku zmeny územného plánu nebolo možné realizovať zamýšľaný investičný zámer, ktorý bol v podstate predmetom celého územného konania už 7 rokov, pred prijatím zmeny územného plánu. Aj keď VZN bolo na základe protestu prokurátora zrušené, Mesto Prešov prijalo nové VZN č. 5/2017, ktoré už ostalo v platnosti a ktoré znemožnilo žalobcovi realizovať investičný zámer, na ktorý bol v čase nadobudnutia vlastníctva nehnuteľností a v čase podania žiadosti o územné konanie plne oprávnený. Nové VZN č. 5/17 vychádzalo z predchádzajúceho VZN č. 12/2016. Postup žalovaného v súvislosti so zmenou územného plánu bol výslovne účelový a cieľavedomý s jediným cieľom, a to zmarenia realizácie investičného zámeru zo strany žalobcov z dôvodu, že v danej lokalite došlo k viacerým petíciám obyvateľstva. K zmene územného plánu v spornej oblasti v neprospech žalobcov došlo pod tlakom verejnosti, a to kvôli opakovaným petíciám občanov, ktorí nesúhlasili s plánovanou bytovou výstavbou. Konanie žalovaného žalobcovia považujú za iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb podľa § 14 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Táto účelová, cieľavedomá retroaktivita je v rámci verejného práva Slovenskej republiky absolútne neprípustná, a to bez ohľadu na to, či ide o výkon štátnej správy alebo územnej samosprávy. V prejednávanej veci k zmene územného plánu nedošlo na základe verejného záujmu, ale len na základe postoja a názoru pár obyvateľov danej ulice Z., kde sa stavba mala realizovať.

Žalobcovia sa stotožnili s teóriou legitímneho očakávania, o ktorej hovoril prvoinštančný súd a ktorá nemá chrániť tvorcov právnych predpisov, teda žalovaného ako orgán prijímajúci VZN Mesta Prešov, ale táto doktrína chráni a má chrániť legitímne záujmy občanov tohto štátu, a teda tak fyzické, ako aj právnické osoby. Územný plán bol zmenený a prijatý len z dôvodu petícií a nešlo o zmenu územného plánu z objektívnych skutočností. K zmene územného plánu došlo z dôvodu subjektívnych skutočností, aby sa vyšlo v ústrety pár obyvateľom danej lokality v neprospech žalobcu. Žalobcovia poukázali na nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. PL16/06. V zmysle judikatúry totiž môže štát vertikálnym mocenským zásahom, napr. náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS10/04-27). Je nepredstaviteľné, aby spôsob, ako nevyhovieť žiadosti o územné rozhodnutie, spočíval v úmyselnej zmene územného plánu na základe subjektívnych pocitov. Žalobca sa plne spoliehal na platný územný plán a očakával rozhodnutie, ktoré bude vychádzať z platného územného plánu. Žalobca bol pripravený prijať isté obmedzenia, predložil znalecké posudky k výstavbe ohľadne tienenia a hluku a podobne, splnil všetky legislatívne podmienky v tom čase vyžadujúce na ochranu a zachovanie kvality života vo vzťahu k iným obyvateľom danej zóny. Žalobcovia poukázali na stanovisko predsedu senátu Najvyššieho súdu SR P. D. J., kde v rámci školenia v danej oblasti poukázal na to, že legitímny je postup, len ak je osvedčené, že by nešlo o účelovú zmenu územného plánu, prípadne zneužitie práva stavebným úradom.

Žalobcovia tvrdili, že išlo o účelovú zmenu, na čo poukázal aj prvoinštančný súd. Ďalej žalobcovia poukázali na proces, v ktorom sa domáhali zvrátenia tejto zmeny územného plánu Mesta Prešov a na vzájomnú korešpondenciu so žalovaným.

Žalobcovia ďalej namietali, že do konania prvoinštančný súd nepripustil Slovenskú republiku. Spojenie týchto konaní voči obom žalovaným by bolo hospodárne i efektívne. Tým súd porušil dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d/ CSP.

Účelovosť konania žalovaného vyplýva aj zo skutočnosti, že na vedľajšom pozemku aktuálne iný vlastník a developer realizuje výstavbu bytového domu, a teda problematickou má byť len výstavba na pozemkoch vo vlastníctve žalobcov, a nie bezprostredne susediacich.

Žalobcovia ďalej namietali zistenie, že nepreukázali vznik škody. Uviedli, že žalobcom bola spôsobená škoda z dôvodu účelovej a úmyselnej zmeny územného plánu a v súvislosti s vyhlásením funkčným využitím ich pozemkov došlo k výraznému zníženiu hodnoty predmetných nehnuteľností. Poukázali v odvolaní na predložené znalecké posudky D.. L. A. a uviedli, že z výpočtu dvoch znaleckých posudkov si uplatnili nárok zo znaleckého posudku, ktorý bol pre žalobcov nepriaznivejší.

Vo vzťahu k škode predložili faktúry, ktoré svedčili o tom, že uhradili finančné prostriedky v štádiu územného konania.

Postupom žalovaného došlo aj k porušeniu práva žalobcov podnikat' a dochádza k neodôvodneným a neprípustným zásahom do ústavou zaručeného práva žalovaného podnikat', pričom k zmene územného plánu došlo rýchlo, bez bližšej diskusie. Preto žalobcovia žiadali, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Uplatnili si náhradu trov konania.

4. K odvolaniu žalobcov zaujal písomné stanovisko žalovaný. Žalovaný považuje odvolanie za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny.

Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom a argumentáciou súdu prvej inštancie. Argumentácia vychádza z vykonaného dokazovania a správne vyhodnocuje vykonané dôkazy. So zmenou územného plánu sa nemôže spájať nesprávny úradný postup. Nie je možné, aby žalovaný v rámci svojej kompetencie rozhodol o zmene územného plánu a aby takýto proces bol považovaný za nezákonný zásah do práv žalobcov.

Žalovaný súhlasí s tým, že žalobcovia si mali byť vedomí rizika spočívajúceho v zmene územného plánu, a preto nie je možné prijať záver o ich ochrane pri legitímnom očakávaní.

Žalovaný poukázal na to, že zmena územného plánu obce nie je nezákonným rozhodnutím, ani nesprávnym úradným postupom a ani iným nezákonným zásahom do práv, právom chránených záujmov fyzických či právnických osôb. Proces územného plánovania a vytváranie, ako aj schvaľovanie územného plánu Mesta Prešov je originálnou samosprávnou kompetenciou (právomocou) Mesta Prešov ako jednotky územnej samosprávy. Vo fáze územného plánovania nejde o prenesený výkon štátnej správy, ale o výkon územnej samosprávy. Právne normy umožňujú, aby žalovaný pri tvorbe územného plánu zapracoval do územného plánu Mesta Prešov aj zmeny a doplnky, ako aj regulatívy, nakoľko schvaľovanie územného plánu a jeho zmien a doplnkov je originálnou právomocou Mesta Prešov. Nárok na náhradu škody žalobcu musí byť podložený splnením predpokladu spočívajúceho 1. vo vydaní nezákonného rozhodnutia alebo uskutočnenia nesprávneho úradného postupu, alebo iného nezákonného zásahu s tým, že rozhodnutie musí byť vydané a úradný postup musí byť uskutočnený orgánom územnej samosprávy, v danom prípade obce a rozhodnutie musí byť vydané a úradný postup musí byť uskutočnený v rámci výkonu samosprávy. Ďalším predpokladom je 2. vznik škody. Za 3. ide o príčinnú súvislosť medzi vydaným rozhodnutím, resp. uskutočneným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Všetky podmienky musia byť splnené súčasne. V prejednávanej veci Mesto Prešov neporušilo žiadne právne povinnosti pri výkone územnej samosprávy pri prijímaní Všeobecného záväzného nariadenia č. 5/2017 o územnom pláne Mesta Prešov.

Žalovaný rozporoval názor P. D. J. a uviedol, že konanie o vydanie územného rozhodnutia v predmetnej veci žalobcov nie je do dnešného dňa skončené. Až po skončení stavebného konania by sa mohli žalobcovia v prípade zamietnutia ich žiadosti o vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby domáhať preskúmania tohto rozhodnutia odvolaním, resp. následne správnu žalobou, kde by mohli argumentovať vo vzťahu k stavebnému úradu ako prenesenému výkonu štátnej správy. Skutočnosť, či sa v stavebnom konaní postupuje podľa územného plánu skôr prijatého a otázka nepravej retroaktivity sa absolútne netýka žalovaného ako jednotky územnej samosprávy a výkonu jej originálnej samosprávnej kompetencie, spočívajúcej v prijímaní zmien a doplnkov územného plánu.

Ďalej žalovaný namietal, že žalobcovia nadobudli pozemky ako stavebné pozemky. Poukázal pritom na závery prvoinštančného súdu o spôsobe nadobudania jednotlivých parciel žalobcami. Žiadal preto, keďže neboli preukázané podmienky zodpovednosti za škodu žalovaného, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a zaviazal žalobcov nahradiť spoločne a nerozdielne žalovanému trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. K vyjadreniu žalovaného zaujali písomné stanovisko žalobcovia. Zotrvali na podanom odvolaní v celom rozsahu a na svojej právnej argumentácii z doterajšieho konania. V čase začatia územného konania bolo platné a účinné Všeobecné záväzné nariadenie Mesta Prešov č. 168/2008, ktorým bola vyhlásená záväzná časť územného plánu Mesta Prešov v znení zmien a doplnkov a od 4.4.2008 až do 14.12.2016 bola realizácia investičného zámeru B., resp. realizácia výstavby týchto bytov plne v súlade s vtedajším územným plánom Mesta Prešov. Pred vydaním meritórneho rozhodnutia už v prebiehajúcom územnom konaní začatom v roku 2009, bolo prijaté dňa 23.11.2016 nové VZN Mesta Prešov č. 12/2016, ktorým došlo k zmene územného plánu Mesta Prešov. V dôsledku takejto zmeny územného plánu nebolo možné vydať rozhodnutie, ktorým by sa povolilo umiestnenie stavby, a teda v dôsledku zmeny územného plánu nebolo možné realizovať zamýšľaný investičný zámer, ktorý bol v podstate predmetom celého územného konania. Aj keď predmetné VZN Mesta Prešov č. 12/2016 bolo na základe podnetu žalobcov a protestu prokurátora zrušené, Mesto Prešov následne prijalo nové VZN č. 5/2017, ktoré už ostalo v platnosti a ktoré znemožnilo žalobcom realizovať investičný zámer, na ktorý bol v čase nadobudnutia vlastníctva nehnuteľností a v čase podania žiadosti o územné konanie žalobca plne oprávnený. Postup žalovaného v súvislosti so zmenou územného plánu bol výslovne účelový a cieľavedomý, s jediným cieľom, a to zmarenia realizácie investičného zámeru zo strany žalobcov z dôvodu, že v danej lokalite došlo k viacerým petíciám obyvateľstva. Medzi stranami sporu je nesporné, že k zmene územného plánu v spornej oblasti v neprospech žalobcov došlo pod tlakom verejnosti, a to kvôli opakovaným petíciám občanov, ktorí nesúhlasili s plánovanou bytovou výstavbou. V

tomto prípade nešlo o zmenu územného plánu na základe relevantných objektívnych skutočností, avšak jednalo sa o účelovú zmenu, čo potvrdil prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku. Je neprijateľné, aby počas prebiehajúceho územného konania došlo k zmene tak zásadných podmienok, ako je zmena územného plánu a k zmareniu investície. Žalobcovia poukázali na to, že pozemky nadobudli na realizáciu investičného zámeru - Výstavby bytového komplexu bytový súbor - Z., práve preto v roku 2009 podali žiadosť o vydanie územného rozhodnutia a zabezpečili kompletnú projektovú dokumentáciu a ďalšiu potrebnú dokumentáciu pre vydanie územného rozhodnutia. Územný plán Mesta Prešov v čase začatia územného konania pod č. 168/2008 umožňoval žalobcom využiť dané pozemky ako stavebné pozemky na stavbu bytového domu. Nesprávnym úradným postupom v súvislosti s prijatím uznesenia o zmenách územného plánu Mesta Prešov VZN č. 5/2017 bola žalobcom spôsobená škoda, nakoľko z dôvodu účelovej a úmyselnej zmeny územného plánu v súvislosti s vyhláseným funkčným využitím došlo k výraznému zníženiu hodnoty predmetných nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu. Žalobcovia žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

6. K vyjadreniu žalobcov zaujal písomné stanovisko žalovaný. Žalovaný žiadal potvrdiť napadnutý rozsudok v plnom rozsahu a uplatnil si trovy konania. Žalobcovia vo vyjadrení poukázali v podstate na skutočnosti, ktoré v predchádzajúcej časti odvolacieho konania vôbec konkrétne neuviedli. Žalobca opakovane poukázal na územné konanie, na judikatúru Najvyššieho súdu a na to, že podľa jeho názoru došlo k zneužitiu práva a účelovej zmene územného plánu. Prvoinštančný súd dospel správne k záveru, že v súvislosti so zmenou územného plánu nemôže ísť o nesprávny úradný postup, nakoľko nie je možné to, že žalovaný v rámci svojej kompetencie rozhodol o zmene územného plánu a toto je možné považovať za nezákonný zásah do práv žalobcov. Išlo o výkon práva žalovaného. Žalovaný poukázal na to, že zmena územného plánu nie je nezákonným úradným postupom, ani iným nezákonným zásahom do práv, právom chránených záujmov fyzických či právnických osôb. Právne normy umožňujú, aby žalovaný pri tvorbe územného plánu Mesta Prešov prijímal aj zmeny a doplnky, ako aj regulatívy, nakoľko schvaľovanie územného plánu a jeho zmien a doplnkov je originálnou právomocou obce (Mesta Prešov). Žalovaný pri výkone územnej samosprávy neporušil žiadnu právnu povinnosť, realizovalo sa právo na zmenu územného plánu formou VZN. Na to, aby si mohli žalobcovia uplatniť nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2013, musia byť splnené určité predpoklady súčasne. Žalobca však uvedené predpoklady nepreukázal. Žalovaný namietal porušenie právnej povinnosti, resp. vydanie nezákonného rozhodnutia, namietal existenciu vzniknutej škody a príčinnú súvislosť. Nedošlo ani k inému zásahu do práv žalobcov a právom chránených záujmov. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, konanie nebolo postihnuté žiadnou vadou, prvoinštančný súd dostatočne zistil skutkový stav veci a správne ho aj posúdil.

7. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté výroky prvoinštančného rozsudku podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil nasledovné okolnosti:

8. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku zamietol návrh na pristúpenie Slovenskej republiky ako žalovaného v 2/ rade v zmysle návrhu zo dňa 15.12.2020. S týmto rozhodnutím žalobcovia nesúhlasili a v odvolaní napadli aj uvedený výrok prvoinštančného rozsudku.

Prvoinštančný súd o tomto návrhu rozhodol podľa § 79 CSP, keď nezistil dôvody na vyhovie tohto návrhu. Dospel k záveru, že by to nebolo v súlade so zásadou hospodárnosti a predĺžilo by to súdne konanie. Uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu vo výroku o nepripustení vstupu žalovaného v 2/ rade do konania nie je rozhodnutím, ktorým by sa rozhodovalo vo veci samej. Ide o procesné uznesenie. Preto v danom prípade výrok prvoinštančného rozsudku o zamietnutí návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky ako žalovaného v 2/ rade do konania má charakter uznesenia, aj keď je subsumovaný do písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku. V takom prípade je potrebné o tomto výroku rozhodovať ako o procesnom uznesení.

Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré sú explicitne vymenované v tomto zákonom ustanovení pod bodom a/ až o/ CSP. Uznesenie, ktorým by sa rozhodlo o návrhu na pristúpenie strany sporu do konania, nie je explicitne vymenované ako uznesenie, proti ktorému je prípustné odvolanie.

Podľa § 386 písm. c/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Keďže odvolanie žalobcov proti uvedenému procesnému výroku nie je prípustné, odvolací súd bez ďalšieho skúmania napadnuté odvolanie proti uvedenému výroku odmietol.

9. Vo vzťahu k odvolaniu vo veci samej je potrebné uviesť, že odvolanie je voči rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým prvoinštančný súd zamietol žalobu, pretože nedošlo k nezákonnému zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, keď napriek tomu, že žalobcovia nadobudli nehnuteľnosti v čase, keď platným územným plánom VZN Mesta Prešov 168/2008 tieto pozemky mohli byť využívané na stavbu bytového domu, a následne ďalšími zmenami, a to najmä VZN Mesta Prešov č. 12/2016 a 5/2017 došlo k zmene územného plánu a nebolo možné už realizovať zamýšľaný investičný zámer, ktorý bol predmetom územného konania už 7 rokov pred prijatím zmeny územného plánu. K zmene územného plánu došlo pod tlakom verejnosti kvôli opakovaným petíciám, v dôsledku čoho nehnuteľnosti stratili na svojej hodnote. Žalobcovia namietali účelovú zmenu VZN č. 12/2016, resp. 5/2017, len na základe subjektívnych pocitov. Tým mali byť zmarené legitímne očakávania žalobcov pri využívaní svojho vlastníctva.

Z odvolania teda vyplýva, že žalobcovia si uplatňujú nárok na náhradu škody a namietajú posúdenie prvoinštančného súdu o zamietnutí žaloby v časti, kedy bolo rozhodované o nezákonnom zásahu do práv právom chránených záujmov žalobcov v súvislosti so zmenou všeobecne záväzného nariadenia Mesta Prešov o vyhlásení záväznej časti územného plánu Mesta Prešov.

10. Na to, aby odvolací súd mohol posúdiť dôvodnosť týchto odvolacích námietok, odvolací súd skúmal jednotlivé odvolacie dôvody žalobcu. Zistil, že žalobca ako jeden z odvolacích dôvodov uviedol odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, kedy konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedený odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Môže ísť aj o pochybenia vo vykonanom dokazovaní, prípadne opomenutie riadneho poučenia strany sporu alebo svedka, prípadne rozhodnutie, ktorému malo predchádzať posúdenie predbežnej otázky a podobne.

Žalobcovia ako odvolatelia poukázali na vadu spočívajúcu v zamietnutí návrhu na pripustenie ďalšieho žalovaného do konania. Keďže v rámci odvolacieho konania nebolo možné výroky, ktorý má charakter uznesenia prvoinštančného súdu, preskúmať, z vlastnej iniciatívy iný odvolací dôvod odvolací súd nezistil a ani žalobcovia iný odvolací dôvod netvrdili, preto odvolací súd považuje vytýkanú vadu prvoinštančného procesu za nedôvodnú.

11. Žalobcovia ďalej namietali, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP).

Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená buď chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, alebo nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, alebo že je tu predpoklad dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku.

Odvolací súd zistil, že prvoinštančný súd dôkazy, ktoré vykonal v prejednávanej veci, skutkovo nehodnotil správne. Ako dôkaz bola súdu predložená listina s názvom Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (čl. 65 a nasl. súdneho spisu). Uvedená listina nebola predmetom hodnotenia prvoinštančného súdu a nebola ani opísaná v skutkových okolnostiach zistených prvoinštančným súdom. Opomenutie tejto listiny malo zásadný vplyv na právne posúdenie celého prípadu a na posúdenie základu uplatneného nároku žalobcami, najmä v súvislosti so vzniknutou škodou v dôsledku nezákonného zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb žalovanou pri prijímaní a zmene VZN Mesta Prešov o územnom pláne Mesta Prešov.

12. Žalobcovia namietali aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), čo je právnou vadou rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobcovia si uplatnili žalobou nárok na náhradu škody voči žalovanému Mesto Prešov, kde základom uplatneného nároku boli prietahy v konaní, v územnom konaní žalobcov. Namietali dĺžku konania ako neúmerne dlhú v zjavnom rozpore s úpravou uvedenou v zákone č. 71/1967 Zb.

Ďalej ako dôvod uplatneného nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. považujú aj okolnosti, že samotné Mesto Prešov rozhodlo o zmene VZN upravujúceho funkčné využitie územia a pozemkov vo vlastníctve žalobcov. Mesto Prešov svojimi prietrahmi v územnom konaní zmarilo investičný záver a znehodnotilo pozemky vo vlastníctve žalobcov.

Podľa § 131 CSP, žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje samotný základ žaloby, kedy žalobca opíše skutkový dej. Tvrdenia, z ktorých má vyplývať oprávnenosť uplatneného nároku, by mal byť jednoznačný a konkrétny tak, aby nedošlo k zámene s iným skutkom. Zo žaloby musí byť jednoznačne jasné, čo je predmetom konania po skutkovej stránke. Zo žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobcovia si uplatňujú nárok jednak z dôvodu prietrahov v správnom konaní a jednak z dôvodu zmeny VZN upravujúceho funkčné využitie územia a pozemkov vo vlastníctve žalobcov. Takýmto spôsobom prvoinštančný súd o veci konal a o veci rozhodol, keď v súlade so žalobou posudzoval uplatnený nárok z pohľadu pôsobnosti samosprávy a z pohľadu pôsobnosti verejnej moci.

13. V súlade s ust. § 132 ods. 3 CSP, žalobca k žalobe pripojil aj podanie na čl. 65 súdneho spisu, kde žalobcovia požiadali Mesto Prešov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobený nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo o rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 1 tohto zákona, zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nárok na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhradu škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 16 ods. 4 tohto zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Z citovaného zákonného ustanovenia platí, že podmienkou na riadne uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je predbežné prerokovanie nároku s povinnou osobou. Prvoinštančný súd predbežné prerokovanie nároku v skutkových okolnostiach neuviedol a tento dôkaz nevyhodnotil.

Z obsahu predbežného prerokovania nároku vyplýva, že žalobcovia uplatnili predbežné prerokovanie nároku so žalovaným z dôvodu nesprávneho úradného postupu, keď žalovaný nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, teda keď svoj nárok si uplatnili v dôsledku prietrahov. Zmena VZN, ktorým došlo k zmene územného plánu v neprospech realizácie investičného záveru žalobcov v predbežnom prerokovaní nároku bol len dôsledok plynutia času, v dôsledku neprimeraných prietrahov v konaní. Nebol to samotný dôvod, pre ktorý si žalobcovia uplatnili náhradu škody.

V tejto súvislosti je potrebné s poukazom na predbežné prerokovanie nároku a uplatňovaný nárok na náhradu škody zdôrazniť, že v zmysle platnej právnej úpravy pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Vychádza sa tu z opisu rozhodujúcich skutočností v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Právne bezvýznamná je právna kvalifikácia tohto nároku.

Prvoinštančný súd sa touto základnou procesnou podmienkou nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nezaoberal, skutkové zistenia prvoinštančného súdu vo vzťahu k uvedeným okolnostiam, ktoré majú byť predmetom posúdenia ako okolnosti, ktoré spôsobili žalobcom škodu, prvoinštančný súd

nevyhodnotil, skutkovo neopísal, aj keď skutkové zistenia prvoinštančného súdu sú pre odvolací súd podľa § 383 CSP záväzné.

14. Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Odvolacie dôvody spočívajú v okolnosti, ktorá mala podľa žaloby a podľa zistení prvoinštančného súdu spôsobiť žalobcom, okrem prietahov v konaní, škodu. Išlo o okolnosť v súvislosti so zmenou VZN Mesta Prešov, ktorým bol zmenený územný plán počas prebiehajúceho stavebného konania. Táto okolnosť pre to, aby bola správne vyhodnotená ako skutková okolnosť odôvodňujúca vznik škody na strane žalobcov, musí byť súčasťou návrh na predbežné prerokovanie nároku a až v takom prípade, pokiaľ je táto okolnosť uvedená v predbežnom prerokovaní nároku, môže byť ako dôvod vzniku škody po skutkovej stránke uvedená v žalobe.

Z obsahu spisového materiálu uvedené okolnosti nevyplývajú, a prvoinštančný súd opomenul vyhodnotiť, či práve pre zmenu územného plánu VZN Mesta Prešov, vznikla žalobcom škoda, a či si tento dôvod vzniku škody uplatnili v predbežnom prerokovaní nároku.

Pokiaľ prvoinštančný súd doplní dokazovanie z listín, ktoré sa nachádzajú v spise a ktoré predložil žalobca v žalobe a posúdi totožnosť skutkových tvrdení v predbežnom prerokovaní nároku a v rozsahu uplatnenom v žalobe, bude môcť následne o uplatnenom nároku rozhodnúť. Zatiaľ sa javí rozhodnutie prvoinštančného súdu ako predčasné.

Preto odvolací súd napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu v spojení s výrokom o trovách konania ako súvisiaceho výroku podľa § 389 ods. C/ CSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Úlohou prvoinštančného súdu bude vyhodnotiť podmienky uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. s poukazom na okolnosti, ktoré odvolací súd uviedol v tomto uznesení. Až po tom, čo vyhodnotí, či predmetom predbežného prerokovania nároku boli aj nároky z titulu zmeny územného plánu Mesta Prešov, nielen prietahy v územnom konaní, posúdi dôvodnosť žaloby.

16. Prvoinštančný súd v konečnom rozhodnutí rozhodne aj o trovách konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.